

So mere det bliver rigtigt gennemført, desto mere vil den Aand, som er i Folket, ogsaa være tilstede i Armeen, og den Aand, som er i Repræsentationen, være tilstede hos Armeens Befalingsmænd, hvad der jo, bestoværre for os, ikke altid har været Tilfældet. Desuagtet har den høitærede Minister maattet høre Bebrejdelser, for at vi faae en Militshær, men jeg troer ikke, at de have været fortjente. For mit Vedkommende maa jeg derimod rette stærke Bebrejdelser mod tidligere Regjeringer, thi, istedetfor at udvikle dette Princip paa Bornholm, hvor Almeenvæbning var indført, og der til et Exempel gjøre Prøve med Militisen paa, hvad en Almeenvæbning kunde bringes til, have de i de senere Aar forsømt Militisen og søgt, jeg havde nær sagt, at kvæle den Aand, som var tilstede i den fra tidligere Tid. Navnlig i Krigstiden fra 1807 til 1814 var der en stærk militair Aand tilstede paa Bornholm. Hver Soldat, og det vil sige hver vaabensør Mand, maatte i den Tid flere Aar igjennem være paa Vagt hver tiende Dag paa sin egen Bekostning og Underholdning, og desuagtet klagede man ikke; der var en levende militair Aand tilstede, den udvikledes under den dygtige Gouverneur, som Bornholm dengang havde, og den vedligeholdtes og befastedes senere i den flinke Commandant Hoffmanns Tid. Først i hans sidste Tid, men navnlig dog især senere, gik det veent tilbage. Efter Hoffmanns Død forløb der 11 Aar, i hvilke Militisen ingen Øvelser havde, i hvilke ikke en eneste Recrut oplærtes. Saa kom i 1848 pludseligt den stærke Krigsbevægelse i Europa, og saa maatte Bornholmerne paa een Gang ind og i Marts og April Maaaned exercere paa aaben Mark for at sætte sig lidt ind i Tjenesten og lære Lidt af det, som i saa mange Aar var forsømt. Men siden den Tid er det igjen gaaet tilbage; kun enkelte Aar er der foretaget Øvelser, og Følgen heraf har været, at Militisen er gaaet i høi Grad tilbage. Dette har atter bevirket, at Bornholms Militis er bleven ringeagtet i Ar-

meen og har været Gjenstand for spottende Udtalelser, endog saa i sin Tid i denne Sal, og min høitærede Ven (Bloug) kunde end ikke nu lade være at omtale den paa vis en munter Maade, Noget, som jeg mener er ufortjent, thi Bornholmerne kunne dog ikke gjøre ved, at Regjeringen lader Militisen forfalde. Der er et stort Fortrin ved det Forslag, som den høitærede Minister har fremsat med Hensyn til Militisens Omdannelse, og det er det, at der derved bliver en Forbindelse mellem Militisen og Armeen, og at Soldaten nu skal uddannes herovre og tjene herovre i de første to Aar, hvorved den samme Aand vil blive sælles for Armeen og Militisen; denne vil bæres og hæves af Armeen, og de ville saaledes ikke længer være fremmede for hinanden; dette er et meget stort Fremstrid.

Min anden Grund til at holde paa Militisen er den, at jeg vil have et militairt Forsvar for Bornholm. Jeg troer nemlig, at Bornholm, dersom der ikke findes en stedlig Væbning paa Den, ikke i Krigstid vil faae noget Forsvar; thi Danmark vil vist i saa Tilfælde have andre Steder, hvor der vil være for megen Trang til Armeen, til at det skulde have Raad til at lægge en Afdeling derover. Jeg vil, naar der skal være et Forsvar, derhos ogsaa have et Forsvar, der kan være nogenlunde kraftigt, men saa kan det ikke være mindre, end her er foreslaaet. I Motiverne til Lovforslaget er det oplyst, at det vil blive en Styrke paa 11 til 1200 Mand, hvoraf der vil gaae 3 à 400 Mand til Artilleriet og Rytteriet, og der vil altsaa blive 800 Mand tilbage til en Bataillon af Fodfolk, hvilket netop er passende, da der saaledes kan komme et Compagni i hvert af de fire Herreder. Det høitærede Medlem for Kjøbenhavn (Bloug) troer nu vel, at Artilleriet er en unødvendig Ting paa Bornholm; men jeg troer, at Artilleriet, naar det gjælder om at forhindre en Landgang, netop vil være det Vaaben, som vil være til størst Nytte, og derfor forekommer det mig ogsaa forunderligt, at hans Forslag